

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag T 070 8888 500 - F 070 8888 501 autoriteitpersoonsgegevens.nl

Aangetekend

De minister van Justitie en Veiligheid Mevrouw D. Yeşilgöz-Zegerius Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Datum 3 mei 2022 Ons kenmerk z2022-01208

Contactpersoon

Uw brief van 11 januari 2022

Uw kenmerk 3592744

Onderwerp

Machtigingsbesluit Wpg meldpunten niet-acute zorg

Geachte mevrouw Yeşilgöz-Zegerius,

Op 11 januari jl. ontving de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) het Wet politiegegevens (hierna: Wpg)-machtigingsbesluit meldpunten niet-acute zorg. In de Wpg is bepaald dat deze besluiten ter kennisneming aan de AP worden gezonden. Het besluit bevat op grond van artikel 18, tweede lid van de Wpg, een grondslag voor de politie om politiegegevens te verstrekken aan burgemeesters en colleges van B&W ten behoeve van de gemeentelijke meldpunten niet-acute zorg. Voornoemd besluit leidde tot een aantal wezenlijke vragen bij de AP. De AP heeft daarom op 15 maart jl. ambtelijk overleg gevoerd met uw ministerie. Nu dat gesprek de ernstige bezwaren van de AP over dit besluit niet heeft weggenomen, richt de AP zich thans tot u.

Ambtelijk overleg

Uw ministerie heeft tijdens voornoemd overleg benadrukt dat het hier bedoelde Wpg-machtigingsbesluit ziet op een reeds bestaande praktijk die tegemoet komt aan een behoefte vanuit de politie om mensen die hulp nodig lijken te hebben, door te kunnen sturen naar hulpinstanties. Het wordt wenselijk geacht dat deze praktijk wordt voortgezet. Omdat er echter twijfels waren over een rechtsgeldige grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens in dat kader, heeft u in afwachting van komende wetgeving (Wetsvoorstel Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (hierna: Wams) en de bijbehorende wijziging van het Besluit politiegegevens) gezocht naar een mogelijkheid om voor deze praktijk een tijdelijke wettelijke basis te scheppen. U meent die wettelijke basis te hebben gevonden in bovengenoemd machtigingsbesluit.

Datum
3 mei 2022

Ons kenmerk

72022-01208

In het besluit wordt voor de politie de mogelijkheid gecreëerd om politiegegevens te verstrekken aan de meldpunten niet-acuut. Wat betreft de specifiek te verstrekken politiegegevens wordt het voornamelijk aan de professionaliteit van de politiemedewerker overgelaten om te bepalen in welke situatie, welke gegevens worden verstrekt. Door uw ministerie is benadrukt dat genoemde komende wetgeving een en ander – wel – meer specifiek zal regelen. Hoewel de beoogde termijn van inwerkingtreding van de Wams is voorzien voor juni 2023, heeft de AP tijdens voornoemd overleg vernomen dat het wetgevingstraject Wams vertraging heeft opgelopen.

Vorm en inhoud instrument

De AP acht het gekozen instrument hier niet passend. Het machtigingsbesluit, dat ingevolge artikel 18, tweede lid Wpg ziet op bijzondere gevallen, is naar het oordeel van de AP niet geschikt als tijdelijke oplossing voor structurele gegevensverstrekkingen zoals deze in dit geval worden beoogd. Dergelijke structurele gegevensverstrekkingen dienen te worden vastgelegd in een algemene maatregel van bestuur, zoals bedoeld in het eerste lid van artikel 18 van de Wpg.

Bovendien is het besluit op zodanige wijze vormgegeven dat het ontbreekt aan een goede afbakening van situaties waarin gegevensverstrekking gerechtvaardigd is en aan een goede afbakening van de gegevens die dan verstrekt zouden mogen worden. Die afbakening wordt aan de praktijk overgelaten. Hoewel de AP onderkent dat de professionaliteit van de politieagent mee moet worden genomen om per geval af te kunnen wegen of een melding passend is, kan het niet zo zijn dat het individuele oordeel van de politieagent bepalend is of een gegevensverstrekking gerechtvaardigd is. Dit brengt een groot risico op willekeur met zich mee. Voor de praktijk is een uniform en inzichtelijk kader juist essentieel mede omdat dit het risico van bovenmatige verwerkingen van persoonsgegevens verkleint.

Ook voorziet het besluit niet in passende waarborgen voor betrokkenen, in casu een uiterst kwetsbare groep burgers. Het gaat om burgers met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, of met verslavingsproblematiek en om burgers die zorg nodig hebben met het oog op hun gebrek aan zelfredzaamheid maar zelf niet om hulp vragen. Gelet op het feit dat de melding en bijbehorende persoonsgegevens potentieel in breed verband worden gedeeld met personen in het zorg- en overheidsdomein om interventies te kunnen plegen (zoals hulpverlening of bemoeizorg), kunnen de gegevensverwerkingen verstrekkende gevolgen hebben voor betrokkenen. Dit vraagt om nadere waarborgen die naar de mening van de AP thans onvoldoende in het machtigingsbesluit zijn voorzien.

Breder perspectief

De AP ziet ook bezwaren bij de gegevensverwerking vanuit de ontvangstzijde van gemeenten. In den brede ziet de AP de laatste jaren een sterke groei van meldpunten bij gemeenten die een grote verscheidenheid kennen wat betreft verschijningsvorm, taken en inrichting. Ook in dit bredere verband heeft de AP zorgen over een gebrek aan uniformiteit, duidelijke (wettelijke) kaders, passende waarborgen voor betrokkenen en handvatten voor de uitvoeringspraktijk bij de verwerking van persoonsgegevens. Dit betekent dat met de thans gecreëerde grondslag gevoelige persoonsgegevens kunnen worden verstrekt aan gemeenten waarvan niet vaststaat dat zij deze persoonsgegevens overeenkomstig huidige wet- en regelgeving ontvangen en verder verwerken.

Datum
3 mei 2022

Ons kenmerk

Conclusie

Gelet op het bovenstaande ziet de AP in de in het besluit toegestane gegevensverstrekkingen grote risico's voor de gegevensbescherming van kwetsbare burgers in de uitvoeringspraktijk, terwijl uitzicht op wetgeving om dat zorgvuldig en afdoende te regelen nog enige tijd op zich zal laten wachten.

Duidelijke wettelijke kaders, passende waarborgen voor betrokkenen en duidelijke handvatten voor de uitvoeringspraktijk zijn noodzakelijk om overeenkomstig vigerende wet- en regelgeving te handelen en de persoonsgegevens van kwetsbare personen te beschermen. Het machtigingsbesluit voorziet daar niet in.

Een machtigingsbesluit als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de Wpg kan naar het oordeel van de AP dan niet, ook niet tijdelijk, als een toereikende wettelijke basis gelden voor die structurele gegevensverstrekkingen.

De AP zal deze brief zes weken na dagtekening openbaar maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl, of zo veel eerder als nodig, indien de Tweede Kamer de Wams eerder behandelt.

Hoogachtend, Autoriteit Persoonsgegevens,

ir. M.J. Verdier vicevoorzitter